

Total No. of Questions : 4]

SEAT No. :

PA-1831

[Total No. of Pages : 4

[5952]-508

T. Y. B.Com.

355C : BUSINESS LAW & PRACTICE - II

(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) A) Fill in the blank with the most appropriate alternative (any Five)

[5]

- i) _____ address the relationship between and among “Employers, Employees and Labour Organizations.”
(Labour Laws, Indian Constitution, Labour empowerment)
- ii) India is a permanent member of International Labour Organization since _____.
(1921, 1922, 1925)
- iii) The Factories Act, 1948 came into force on _____.
(1st March 1949, 1st April 1949, 1st May 1949)
- iv) In order to qualify for sickness benefit, the insured worker is required to contribute for _____ days in a contribution period of 6 months.
(90 Days, 81 Days, 78 Days)
- v) Contribution of Provident Fund paid by the employer and employees is _____.
(8%, 10%, 12%)

P.T.O.

- vi) UAN stands for _____ .
(Universal Account Number, University Account Number, Universal Average Number)

B) Match the following : [5]

Column A	Column B
1) The Industrial Disputes Act	a) Section 18 (The Factories Act, 1948)
2) The Child Labour Act	b) Medical Benefit Council
3) Arrangements for Drinking Water	c) 1947
4) Employees State Insurance Act	d) Government Provident Fund
5) Statutory Provident Fund	e) 1986

Q2) Write a short notes : (any two) [10]

- Labour court
- Provisions of Safety of Worker's (The Factories Act, 1948)
- Employee's State Insurance Fund.
- Employees Provident Fund Scheme.

Q3) a) Explain the history and evolution of Labour Laws in India. [8]

- b) Explain the provisions regarding Worker's Health as per Factories Act, 1948. [7]

Q4) a) Explain the benefits of the Employees State Insurance Act, 1948. [8]

- b) State the Objectives of Employees Provident Fund & Miscellaneous Provision Act, 1952. [7]

Total No. of Questions : 4]

PA-1831

[5952]-508

T. Y. B.Com.

355C : BUSINESS LAW & PRACTICE - II

(2019 Pattern) (Semester - V) (CBCS)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडे दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) अ) रिकाम्या जागा भरा. (कोणत्याही 5) [5]

- i) मालक, कर्मचारी आणि कामगार संघटना यांच्यातील संबंधाना संबोधित करतात.
(कामगार कायदे, भारतीय संविधान, कामगार सक्षमीकरण)
- ii) पासून भारत आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेचा स्थायी सदस्य आहे.
(1921, 1922, 1925)
- iii) कारखाना कायदा, 1948 रोजी अंमलात आला.
(1 मार्च 1949, 1 एप्रिल 1949, 1 मे 1949)
- iv) आजारपणाच्या लाभास पात्र होण्यासाठी, विमाधारक कामगाराने 6 महिन्यांच्या योगदान कालावधीत दिवसांचे योगदान देणे आवश्यक आहे.
(90 दिवस, 81 दिवस, 78 दिवस)
- v) मालक आणि कर्मचारी यांच्याकडून दिले जाणारे भविष्यनिर्वाह निधीचे योगदान % आहेत.
(8%, 10%, 12%)
- vi) युएन म्हणजे
(युनिव्हर्सल अकाउंट नंबर, युनिव्हर्सिटी अकाउंट नंबर, युनिव्हर्सल ऍव्हरेज नंबर)

ब) योग्य जोड्या जुळवा : [5]

रकाना अ	रकाना ब
1) कामगार कलह कायदा	अ) कलम 18 (कारखाना कायदा, 1948)
2) बाल कामगार कायदा	ब) वैद्यकीय लाभ परिषद
3) पिण्याच्या पाण्याची व्यवस्था	क) 1947
4) कर्मचारी राज्य विमा कायदा	ड) सरकारी भविष्यनिर्वाह निधी
5) नियामक भविष्यनिर्वाह निधी	इ) 1986

प्रश्न 2) थोडक्यात टिपा लिहा : (कोणत्याही 2) [10]

- अ) कामगार न्यायालय
- ब) कामगारांच्या सुरक्षेबाबतच्या तरतुदी (कारखाना कायदा, 1948)
- क) कर्मचारी राज्य विमा निधी
- ड) कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी योजना.

प्रश्न 3) अ) भारतातील कामगार कायदांचा इतिहास आणि उत्क्रांती स्पष्ट करा. [8]

ब) कारखाना कायदा, 1948 नुसार कारखान्यातील कामगारांच्या आरोग्याबाबतच्या तरतुदी स्पष्ट करा. [7]

प्रश्न 4) अ) कर्मचारी राज्य विमा कायदा, 1948 चे फायदे स्पष्ट करा. [8]

ब) कर्मचारी भविष्यनिर्वाह निधी आणि विविध तरतुदी अधिनियम 1952 ची उद्दिष्ट्ये स्पष्ट करा. [7]

